

Moderator Marijn de Vries neemt een selfie met het publiek.

Sportief Verbinden in Rotterdam: hoe we van onze gemeente één grote sporthub kunnen maken

Van Parijs tot Limerick en van Buenos Aires tot en met het Friese dorp Ried: overal in de wereld zijn er prachtige voorbeelden van hoe je van een gemeente een gezonde, beweegvriendelijke plek kunt maken. Tijdens het netwerkevenement Sportief Verbinden lieten politici, bestuurders en andere professionals zich inspireren door deze en talloze andere voorbeelden.

Sportief Verbinden

Sportief Verbinden is een samenwerking tussen NOC*NSF, Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), POS (Platform Ondernemende Sportaanbieders), de gemeente Rotterdam en kennispartner Kenniscentrum Sport en Bewegen. En wordt mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Het thema van vandaag: de gemeente als één grote sporthub. Met de gemeenteraadsverkiezingen op komst wil de sportsector laten zien hoe je van de gemeente een plek kunt maken waar sport en bewegen een centrale rol spelen bij het versterken van leefbaarheid, gezondheid en sociale samenhang. Dat we daarvoor in Rotterdam zijn is niet voor niets. Rotterdam is partnerstad van Global Active City en werkt er nu hard aan om deze prestigieuze status te behalen.

#GemeenteAlsSporthub

In samenwerking met het Kenniscentrum Sport & Bewegen

Ruim tweehonderd professionals hebben zich verzameld in de grote zaal van Theater Zuidplein, waar de Rotterdamse wethouder sport Faouzi Achbar ons verwelkomt. Volgens hem is sport een katalysator voor verandering, een manier om mensen, ideeën en initiatieven bij elkaar te brengen. Daarom wil hij met zijn stad sport voor iedereen toegankelijk maken en hij hoopt dat de aanwezigen zich daar ook voor blijven inzetten. "Laten we deze kans grijpen om hier samen aan te werken."

De gemeenteraadsverkiezingen

In maart 2026 gaan we weer naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen. Vanuit Sport gaat niet vanzelf is de sportsector de lokale campagne 'de gemeente als één grote sporthub' gestart. We roepen daarin gemeenten op om de kracht van sport en bewegen te benutten voor een leefbare, gezonde en hechte samenleving. Ook bieden we op de website de Lokale Schrijfcoach 2026 aan. De Schrijfcoach helpt lokale politici met het schrijven van krachtige paragrafen over de sport voor hun partijprogramma.

De transformatie van Parijs

Dagvoorzitter Marijn de Vries, NRC-columnist en voormalig profrenster, draagt het woord over aan Pierre Rabadan, de locoburgemeester van Parijs. De Vries verbleef tijdens de Spelen vlakbij de Eiffeltoren en zag er toen nauwelijks auto's. "Ik durf daarom eigenlijk niet terug te gaan." Die angst blijkt ongegrond, zo vertelt Rabadan.

"De Spelen waren een katalysator voor onze politieke prioriteiten", vertelt hij. De ambitie is om van een autogerichte en versteende stad een stad te worden waar ruimte is voor groen en beweging. Zo sloot de stad de snelweg langs de Seine: een besluit dat in 2018 op veel bezwaar stuitte. "Dat was een moeilijke beslissing, maar nu wil niemand weer terug." Er werden ruim 100.000 bomen geplant en meer dan 300 straten heringericht tot speelruimte voor kinderen. De luchtvervuiling nam in tien jaar tijd met meer dan 35 procent af. Ook de meer dan 60 kilometer aan nieuwe fietspaden, de 'vélorution', en de veel schonere Seine zijn een direct gevolg van de Spelen. Rabadan: "Hiervoor was het verboden om in de Seine te zwemmen, nu zijn er drie plaatsen in Parijs waar mensen gratis kunnen zwemmen. Daar is al meer dan 100.000 keer gebruik van gemaakt. Dit verandert de Parijse zomer voorgoed."

Sociale verandering

Sport wordt nu, zelfs na de Spelen, in Parijs ook nog gebruikt als aanjager van sociale verandering. Er zijn tientallen locaties voor parasporten bij gekomen. Actief ontwerpen speelt een belangrijke rol in de ruimtelijke ontwikkeling. Er zijn allerlei sportklassen voor ouderen en op de basisschool bewegen leerlingen nu minimaal een half uur extra. En zo heeft Rabadan nog talloze voorbeelden van de nalatenschap van de Spelen.

Pierre Rabadan, de locoburgemeester van Parijs

Roel Goffin, Marijn de Vries en Jessy Kramer

Hoe sport in Limerick de sociale cohesie versterkt

De volgende spreker, Pat Quigley, is vandaag in een feeststemming. Gisteren werd 'zijn' gemeente Limerick officieel erkend als Global Active City, iets waar hij zich als projectleider al jaren voor inzet. In Limerick, een Ierse stad met 102.000 inwoners en een stevige sportcultuur, heeft sport en beweging veel impact op de sociale cohesie in de stad, zo vertelt hij. "Wij verbinden sport met bredere maatschappelijke thema's als veiligheid, gezondheid, zelfvertrouwen en kansenongelijkheid."

Sport is geen doel op zich, maar een middel voor structurele verandering. Zo wordt er overigens in heel Ierland naar gekeken. Daar hebben de lokale sportpartnerschappen die onafhankelijk van gemeenten opereren, de opdracht om mensen te informeren over het belang van bewegen en het mogelijk te maken om het ook daadwerkelijk te doen.

Pat Quigley legt uit hoe Limerick beweging stimuleert onder moeilijk bereikbare groepen.

Ruim 200 professionals wonen Sportief Verbinden in Rotterdam bij.

Boksen tegen verslaving

Quigley laat hiervan een paar mooie Limerickse voorbeelden zien. Zo zijn er Community Sports Hubs: laagdrempelige sportlocaties in de wijken, die worden beheerd door buurtbewoners. Als dat nodig is krijgen die ook een opleiding of training aangeboden. Samen met die bewoners worden er programma's ontwikkeld, die toegankelijk zijn voor iedereen en passen bij de buurt.

Ook het project Boxing Clever springt eruit: een educatief sportprogramma van 20 weken voor ex-verslaafden dat draait om herstel, zelfvertrouwen en nieuwe perspectieven. De huidige hoofddocent van het programma is een voormalig deelnemer. "Dit zijn natuurlijk de voorbeelden waarvoor je dit werk doet", zegt Quigley.

Daarnaast investeert Limerick in inclusieve infrastructuur, waarvan de herontwikkeling van het O'Brien Park een prachtig voorbeeld is. Een plaats die de meeste mensen eerst liever links lieten liggen, is nu een actieve, toegankelijke ontmoetingsplek die intensief wordt gebruikt. Er is zelfs een rolstoelvriendelijke trampoline en een kast met allerlei sportmaterialen, die voor iedereen toegankelijk is.

Sporten en bewegen voor iedereen vanzelfsprekend

Sport is voor veel mensen nog onvoldoende toegankelijk, zeker voor volwassenen met een lage sociaaleconomische positie. In de deelsessie stond de vraag centraal hoe je sport en bewegen juist voor hen beter bereikbaar maakt. Sportinnovator, de gemeente Den Bosch, Fit at Home en Neofit deelden hoe zij zich gezamenlijk bezighouden met wat deze doelgroep écht nodig heeft om vaker in beweging te komen. Uit onderzoek van de gemeente bleek dat (jong)volwassenen wel willen bewegen, maar tijdgebrek ervaren en moeite hebben om de eerste stap te zetten.

Daarom werd gekozen voor een innovatieve samenwerking met Fit at Home, waarbij laagdrempeligheid voorop stond. Via vouchercodes kregen inwoners direct toegang tot een passend online beweegaanbod dat aansluit bij hun leefstijl, ongeacht hun dagindeling of financiële situatie. De eerste resultaten zijn veelbelovend: 50% van de deelnemers doet mee, en een derde daarvan gebruikt Fit at Home actief, minstens twee keer per week.

Daarnaast werkt de gemeente samen met Neofit om sport en beweging niet alleen digitaal, maar ook sociaal en gedragsmatig toegankelijk te maken. De belangrijkste les uit deze sessie? Dat écht iedereen mee laten doen vraagt om het verbinden van werelden die normaal gescheiden zijn: online en offline, zorg en sport, professionals en inwoners. Juist in sociaaleconomisch kwetsbare groepen ontstaat impact wanneer je aansluit bij leefstijl en drempels verlaagt. Deze aanpak laat zien dat investeren in gelijkwaardige toegang tot beweging niet alleen een kwestie van aanbod is, maar van samenwerking, inzicht en langdurige betrokkenheid.

Events met impact

Van Pierre Rabadan hoorden we net al dat het organiseren van de Spelen flink wat impact kan hebben op een stad of regio. Andres Vergara van het Internationaal Olympisch Comité zoomt tijdens een van de zes deelsessies verder in op de impact en nalatenschap van de Spelen. Hij zet eerst even een publieke misvatting recht: van de bijna 982 Olympische venues die tussen 1896 en 2022 zijn gebouwd is 86 procent nog steeds in gebruik. Over nalatenschap gesproken.

Olympische nalatenschap komt voort uit een visie, vertelt Vergara. En die visie is doorgaans afkomstig van de gaststad. Want, zo legt Vergara uit: de Spelen passen zich aan aan de host. Voor goede nalatenschap is het ook belangrijk dat de Spelen zich aan hun tijd aanpassen. De derde gouden regel voor nalatenschap is dat die levend blijft, ook na de Spelen, en dat die zich blijft ontwikkelen. Vergara laat een filmpje zien waarin een gezin wordt gevolgd dat nu in het voormalige Olympische dorp in Londen woont, waar de gezinsleden zich actief inzetten voor sportbevordering.

Maar ook met kleinere sportevenementen kun je flink wat maatschappelijke impact maken. Zo vertelt toernooimanager Alastair Carr dat het ABN AMRO Open zich in 2025 richtte op inclusiviteit. Zijn organisatie zorgde bijvoorbeeld voor een relatief lage ticketprijs bij het kwalificatietoernooi en doneerde kaartjes aan de Ticketbank, een initiatief van de Voedselbank. Er was een dag waar mensen met een visuele beperking speciaal commentaar kregen en er was ook een prikkelarme ruimte in Ahoy. Maar ook de gemeente, sponsor ABN AMRO en zelfs het Sofia Kinderziekenhuis initieerden side-events die veel verschillende groepen mensen in beweging kregen.

Andres Vergara (IOC) over de maatschappelijke waarde van topsportevenementen.

Het WK Volleybal in 2022 had weer op een heel andere manier impact, zo vertellen Guido Davio van NOC*NSF en Michel Everaert van de NEVOBO. Vanuit de gedachte dat kleinere dorpen en steden vaak weinig betrokken zijn bij grotere sportevenementen, werden die nu juist het middelpunt. Deelnemende teams verbleven er in een hotel en gaven er bijvoorbeeld clinics. De positieve ervaringen van dit evenement zijn vertaald naar het huidige 'TeamNL Sport Experience', waarbij er rondom grote sportevenementen nu overal in het land activiteiten worden georganiseerd.

Ruimte voor beweging

'Naberschap' en 'mienskip': dat is wat er nodig is om ruimte te maken voor sport en spelen, concludeert Vincent Luyendijk aan het einde van zijn deelsessie. Luyendijk is adviseur op het gebied van gezonde stedelijke omgevingen en auteur van *De fijne stad* en neemt ons eerst mee langs een paar prachtige voorbeelden. Neem het heringerichte Bogaardplein in Rijswijk, waar steen plaatsmaakte voor groen, water en volop beweegruimte. "Dit gaat over mobiliteit, over klimaatadaptatie, over beweging. Vroeger zagen we dat als losse opgaven, maar je kunt die dus heel goed combineren."

Vincent Luyendijk, Jan Schut en Nicolette van der Hoek over de positionering van sport- en speellocaties.

Samen met betrokkenen gaat Luyendijk vandaag dieper in op twee mooie voorbeelden. Zo kreeg een sportpark in de gemeente Hof van Twente een enorme impuls toen daar letterlijk het slot van het hek ging, vertelt Jan Schut. 't Doesgoor was tien jaar geleden nog een afgesloten sportcomplex voor Hector, de voetbalclub waarvan hij voorzitter is. Nu is het een open terrein waar het dagelijks leven samenkomt: sport, spel, ontmoeting, zorg en opvang. In een wijk met veel sociale uitdagingen, vluchtelingenopvang en beperkte speelruimte voor kinderen, is er 40.000 m² teruggegeven aan de gemeenschap. Het terrein is grotendeels door vrijwilligers verbouwd en biedt inmiddels plek aan een sport-bso, eetgroepen en bewegingsactiviteiten voor jong en oud. De bezettingsgraad steeg van 20 naar 80 procent. Schut: "We waren bijna failliet en hadden een slechte naam en nu staat naberschap centraal. We kijken naar elkaar om en helpen elkaar." Dat is niet onopgemerkt gebleven: dit jaar werd 't Doesgoor sportaccommodatie van het jaar.

Als we naberschap vertalen naar 't Fries komen we uit bij mienskip. Dat speelde een belangrijke rol bij de beweegtuin die het Friese dorp Ried nu heeft. Toen de oude gymzaal aan vervanging toe was, werd deze gesloopt en kwam er een beweegtuin zonder hekken voor in de plaats. Bewegend leren is inmiddels onderdeel van het onderwijs, en het schoolplein is toegankelijk voor het hele dorp. Nicolette van der Hoek van de gemeente Waadhoeke vertelt hoe de vereniging Dorpsbelang Ried de kar trok en de gemeente als facilitator actief meedacht over inclusie, toegankelijkheid en verbinding met andere beleidsterreinen. In Franeker, wat in dezelfde gemeente ligt, wordt nu iets vergelijkbaars gedaan, maar dan groter. Van der Hoek: "Daar betrekken we ook jongerenwerkers en opbouwwerkers en werken we samen met een fysiotherapeut en het verzorgingshuis aan bewegommetjes met voldoende bankjes."

Overige deelsessies

Tijdens Sportief Verbinden waren er nog vier andere deelsessies. Een daarvan ging over hoe je sport en bewegen toegankelijk maakt voor iedereen. De conclusie: maatwerk, persoonlijke verbinding en een lange adem. In een andere deelsessie ging het over de gezondheidswinst die te behalen valt met meer bewegen tijdens en rondom het werk. Iris de Vries, huisarts en voorzitter van Vereniging Arts en Leefstijl deelde er medische inzichten en praktische handvatten, met speciale aandacht voor medewerkers in sociaaleconomisch kwetsbare groepen.

Iris de Vries, voorzitter van de Vereniging Arts en Leefstijl

In de vijfde deelsessie begeleidde Koen Breedveld een gesprek over de manier waarop sport haar maatschappelijke impact kan vergroten, vooral in gemeenschappen met een hoge diversiteit. Vanuit de gedachte dat sport zorgt voor ontmoetingen die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan een vitale, veerkrachtige en inclusieve samenleving. De zesde deelsessie ging over de grens. Overal in de wereld zetten steden erop in om Active City of zelfs Global Active City te worden, net als Rotterdam. Wat kunnen we daarvan leren?

Publiek tijdens de deelsessie 'Sport en verbinden in de wijk'.

Politiek met een kleine p

In een gesproken column tijdens de nabeschouwing wenst NOC*NSF-directeur Marc van den Tweel ons veel politiek met een kleine p toe. Want dat is de politiek die niet gaat over ingewikkelde begrotingen en coalitie-akkoorden, maar over echte impact. Van den Tweels ode aan de lokale politiek is een mooie opmaat naar het podiumgesprek met drie enthousiaste sportwethouders waarmee we de middag afsluiten.

Fotigui Camara uit Den Helder, Timon Klerx uit Waalwijk en Sharona van Ham uit Halderberge zetten zich elk op hun eigen manier voor meer sport en beweging in hun gemeente. Of voor spelen en bewegen, zoals het in het Halderbergse beleid heet. "We geven per jaar 150.000 euro uit aan spelen om kinderobesitas tegen te gaan", vertelt Van Ham. En dat bleef niet onopgemerkt: de gemeente won de aanmoedigingsprijs van Jantje Beton. Een ander wapenfeit: de g-sportdag die met alle plaatselijke verenigingen werd georganiseerd. "Die dag was echt het hoogtepunt van mijn wethouderschap."

Camara laat in Den Helder continu zien dat sport een krachtig middel is. "Om een fijne woonomgeving te creëren, bij de aanpak van armoede. Daarover voer ik soms pittige gesprekken." Helaas niet altijd met succes. Zo wilde hij een sportnorm creëren, net als dat er ook een parkeernorm is. Dat lukte niet, maar gelukkig heeft Camara genoeg om wél trots op te zijn: hij richtte een Topsportfonds op, opende een mooi nieuw sportcomplex en laatst ook nog twee nieuwe kunstgrasvelden.

Klerx uit Waalwijk zet zich ervoor in dat de ruimte die er wordt gemaakt voor sport, slimmer wordt gebruikt. En dan kun je soms ook best wat inleveren. "We hadden in Waalwijk een paar grote basketbalvelden die weinig werden gebruikt. Nu hebben we een mooi 3x3-veld toegevoegd aan het Cruyff Court dat er al was en dat wordt hartstikke veel gebruikt, die andere velden zijn niet meer nodig."

Wethouders Fotigui Camara uit Den Helder, Sharona van Ham uit Halderberge en Timon Klerx uit Waalwijk (vlnr).

De drie zijn het niet over alles eens. Waar Camara denkt dat een Sportwet kan helpen om ook in voor gemeenten magere jaren sport op de goede manier te blijven agenderen, zien Van Ham en Klerx dat niet zitten. Van Ham: "Weer een wet die erbij komt op de grote hoop is volgens mij niet nodig. We moeten sport juist veel integraler gaan benaderen." Maar als er extra geld komt, dan zijn de drie wethouders wel enthousiast over een Sportwet. Meer geld en een integrale benadering krijgen ook instemming van de zaal, getuige het instemmende applaus. De aanwezigen hebben na vandaag weer voldoende munitie om in het eigen netwerk, beleid of raadszaal het gesprek aan te jagen over de waarde van sport en bewegen.